

ETKİNLİK ADI: Aydınlığın Tarihi

ALAN ADI: Sosyal

YAŞ GRUBU: 60-72 Ay

ALAN BECERİLERİ:

Sosyal Alanı:

SBAB4. Değişim ve Sürekliliği Algılama

KAVRAMSAL BECERİLER:

KB2.7. Karşılaştırma Becerisi

KB2.7.SB1. Birden fazla kavram veya duruma ilişkin özellikleri belirlemek

KB2.7.SB2. Belirlenen özelliklere ilişkin benzerlikleri listelemek

KB2.7.SB3. Belirlenen özelliklere ilişkin farklılıkları listelemek

EĞİLİMLER:

E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri:

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık Becerisi)

SDB1.1.SB1. Öğreneceği yeni konu/kavram veya bilgiyi nasıl öğrendiğini belirlemek

SDB1.1.SB1.G1. Merak etmenin öğrenmeye etkisini fark eder.

Değerler:

D16.Sorumluluk

D16.3. Görev bilincine sahip olmak

D16.3.1. Görevlerini zamanında ve eksiksiz yerine getirmeye özen gösterir.

Okuryazarlık Becerileri:

OB1.Bilgi Okuryazarlığı

OB1.1.Bilgi ihtiyacını fark etme

OB1.1.SB1. Bilgi ihtiyacını fark etmek

ÖĞRENME ÇIKTILARI:

Sosyal Alanı:

SAB.7. Günlük hayatta karşılaştığı nesne/yer/ toplum/olay/konu/durumlara ilişkin zaman içerisinde değişen ve benzerlik gösteren özellikleri karşılaştırabilme

SAB7.b. Günlük hayatta karşılaştığı nesnelerin ve mekânların zaman içerisinde değişen/değişmeyen özelliklerini açıklar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ:

Kavramlar: Karanlık-aydınlık

Sözcükler: Gaz lambası, loş

Materyaller: Lambanın icadından beri değişimini yansıtan birkaç farklı fotoğraf, mum

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf

ÖĞRETME-ÖĞRENME UYGULAMALARI

ETKİNLİKLER	<p>Çocuklar sınıfta lambalar ve perdeler kapalı bir şekilde karşılanır. Sınıfın karanlık görünümüne dikkat çekilir. “Çocuklar sınıfımızda bir farklılık var mı? denir ve loş/karanlık ortamı fark etmeleri sağlanır. Sınıfımız neden karanlık/loş olabilir?” soruları yöneltilir (E1.1. Merak). Çocuklara sınıfı aydınlatmak için neler yapılabileceği sorularak beyin fırtınası yapılır. Öğretmen yanında getirdiği mumları çocuklara gösterir. Eski zamanlarda elektriğin olmadığı dönemlerde insanların bulundukları alanları aydınlatmak için mum kullandıkları açıklanır. Bir tane mum yakılır. Işığı/aydınlık verme durumu ve çocukların neden ateşle oynamamaları gerektiği hakkında sohbet edilir. Çocukların bu konu hakkında merak ettikleri sorular dinlenir. Daha sonra lambalar açılır ve sınıfın tekrar aydınlık oluşuna dikkat çekilir. Önceden hazırlanan lamba fotoğrafları çocuklara gösterilir. Fotoğraflarda lambanın icadından beri görünüş olarak nasıl değiştiğini gösterebilecek örnekler mevcuttur. Her çocuğun görselleri incelemesine fırsat verilir. Çocuklardan lambanın icat edildiği zamandan bu yana nasıl değişimler yaşadığını görseller üzerinden inceleyerek açıklamaları istenir. “Şekli değişmiş mi? Boyutu değişmiş mi? Kullanılma amacı değişmiş mi?” gibi sorular ile detaylı incelemeler ve çıkarımlar yapmalarına olanak sağlanır (KB2.7.SB1. Birden fazla kavram veya duruma ilişkin özellikleri belirlemek, KB2.7.SB3. Belirlenen özelliklere ilişkin farklılıkları listelemek). Alınan cevapların ardından çocuklara lambanın icat edildiğinden beri değişmeyen bir özelliği olup olmadığı sorulur (KB2.7.SB2. Belirlenen özelliklere ilişkin benzerlikleri listelemek, SAB7.b. Günlük hayatta karşılaştığı nesnelerin ve mekânların zaman içerisinde değişen/değişmeyen özelliklerini açıklar.). Geçmişten günümüze birçok aydınlanma yöntemi olduğu ve insanların bu yöntemleri zamanla geliştirerek ve değiştirerek günümüzdeki son hâllerine ulaştırdıkları söylenir. Lamba ve mum dışında bildikleri bir aydınlatma aleti olup olmadığı sorulur. Çocuklara aile büyüklerimizden bazılarının zamanında evlerini aydınlatmak için gaz lambası kullandığı söylenir. Gaz lambalarına ait herhangi bir görsel gösterilmez ya da bilgi verilmez. Çocuklara aileleri ile gaz lambalarını araştırmaları gerektiği, bu araştırma sonucunda sınıflarında bir afiş hazırlayarak sunum yapmaları istenir. Gaz lambası kullanmış bir aile büyüğü ile görüşme yapılarak, varsa okula bir gaz lambası getirilebilir (SDB1.1.SB1.G1. Merak etmenin öğrenmeye etkisini fark eder, OB1.1.SB1. Bilgi ihtiyacını fark etmek.). Sunumlarını yapmak için çocuklarla gün belirlenir. Belirlenen güne kadar hazırlıklarını yapmaları gerektiği ve bunun onların sorumluluğunda olduğu öğretmen tarafından hatırlatılır (D16.3.1. Görevlerini zamanında ve eksiksiz yerine getirmeye özen gösterir.). MEB 365 Gün Öykü kitaplarından “Karışık Tost” kitabı okunur. Öğretmen kitabın bitiminde çocuklara dönerek “Kitaptaki çocuğun adı neydi? Elektrikler gidince evi aydınlatmak için ne yaptılar? Oyun oynamayı kim teklif etmişti? Oyunun adı neydi? Tüm aile kitabın sonunda hangi yemeği yedi?” sorularını yönelterek çocuklarla kitap hakkında sohbet edilir. Aynı kitapta olduğu gibi karışık tost oyunu oynayacakları açıklanır. Lambalar ve perdeler tekrar kapatılır, mum ışığında karışık tost oyunu oynanır.</p>
DEĞERLENDİRME	<ul style="list-style-type: none"> • Lambayı kim icat etmişti? • Lambayı siz icat etmiş olsaydınız nasıl bir görüntüsü olsun isterdiniz? • Gaz lambasını araştırırken nasıl bir planlama yapmayı düşünüyorsunuz? • Sunum günü geldiğinde hazırlığını tamamlamazsanız nasıl hissedersiniz? Neden? • Nasıl bir ürün icat etmek isterdiniz? Bu ürünün özellikleri ne olurdu?

FARKLILAŞTIRMA:

Zenginleştirme: Çocuklara ışık oyunu oynatmak için sınıfa bir beyaz perde ya da çarşaf getirilip düzenek kurulabilir. Çocuklara eski zamanlardan günümüze kadar olan aydınlatma araçlarının görselleri verilip kesmeleri ve dil çubuklarına yapıştırmaları istenebilir. Perdenin arkasına geçilip perdeye fener tutularak, izleyicilere sırası gelen çocuğun elindeki aydınlatma aracını tanıtmayı sağlanabilir. Adını, hangi malzemeden yapıldığını, ne için kullanıldığını vb. bilgiler paylaşılabilir. Çocuklarla birlikte farklı ışık üreten veya ışık kaynağı olan nesne ve objeler hakkında beyin fırtınası yapılabilir. Küçük bir kavanoz, parafin ve fitil malzemeleri kullanılarak eski zamanlarda kullanılan mumlara benzeyen bir mum yapımı atölyesi yapılabilir. Yapılan mumlar okulda sergilenebilir.

Destekleme: Sınıfta böyle bir değişiklik yapıldığı değişim konusunda hassasiyeti olan ve aynı ortamı görmek isteyen çocuklara önceden haber verilebilir. Fotoğraflara dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hâle getirilebilir. Sorular basitleştirilerek ve yanıtlara ilişkin ipuçları verilerek çocukların katılımı desteklenebilir. Sınıfa çeşitli ebatlarda mumlar getirilerek farklı kullanım alanları anlatılabilir. Sınıfa çadır getirilerek ya da siyah çarşaftan çadır oluşturularak fener ile karanlık bölgenin nasıl aydınlanacağı hakkında çocuklarla denemeler yapılabilir. Fenerin ışığı ile çocuklarla gölgeden oynanabilir. Çeşitli türlerde geri bildirim verilerek çocukların katılımları artırılabilir.

AİLE/TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Ailelere yapılan etkinlik ile ilgili bilgi verilir. Ailelerden okulda gaz lambası ile ilgili verilen görevde çocuklarına yardımcı olarak çocuklarının sorumluluğunu yerine getirmelerine destek olmaları istenir. Araştırma yaparken ya da sunumda nasıl bir yol izleneceği planlanırken çocukların kendi kararlarını vermelerinin önemine dikkat çekilmelidir.

Toplum Katılımı: Okulun çevresindeki bölgede bir duyuru yapılarak ellerinde eski dönemlere ait artık kullanılmayan, çalışmayan durumda teknolojik aletleri olanların bu aletleri okula getirmeleri istenebilir, çocukların günlük hayattan bildikleri nesnelerin farklı zaman dilimlerinde nasıl görüldüğü ile ilgili bilgi edinmeleri amacıyla sergi açılabilir. İlde bulunan kent müzesine gezi düzenlenebilir. Sanal müze gezisi düzenlenebilir.